

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Cümle Bilgisi I	TDE215	3	2 + 0	3,0	Seçmeli
Birim Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı - Lisans (Türkçe kelime grupları teorik olarak öğretilecek, teorik konuları müteakip seçilen edebî metinler üzerinde uygulamalar yapılacaktır.)				
Amaç	Türkçenin sentaktik düzeydeki yapı ve anlam özelliklerinin öğretilmesi				
Ders İçeriği	Sentaktik ilişkinin tanımı (a) cümle, b) kelime grubu); Kelime grubu tasnif yöntemleri a) morfolojik, b) bağımlılık ilişkisi, c) işlevsel, ç) yapı bakımından; Basit kelime grupları: a) İsimli kelime grupları, b) fiilli kelime grupları; Üç ögeli kelime grupları (a. İsimli, b. Fiilli); Çok ögeli kelime grupları (a. İsimli, b. Fiilli)				
Ders Veren	Doç. Dr. Halilibrahim ERTÜRK				
Ders Kaynakları	1. A. N. Baskakov, Çağdaş Türkçede Kelime Grupları, Kesit, 2011, 2. M. Ergin, Türk Dil Bilgisi, Bayrak, İst. 1993, 3. L. Karahan, Türkçede Sözdizimi, Akçağ, 17. Baskı, 4. Halilibrahim ERTÜRK, Çağdaş Türkiye Türkçesinde Cümle Yapısı, Paradigma Akademi Yayınları., 2023.				

Hafta	Konu
1	Sentaktik ilişki türleri, yüklemlik (predikat) ilişkisi, belirtme (atributive) ilişkisi
2	Türkçede kelime gruplarının tanım ve tasnifleri
3	Kelime gruplarının morfolojik bakımdan, bağımlılık ilişkisi bakımından, işlevsel bakımdan, yapı bakımından tasnifi
4	Basit kelime grupları, isimli kelime grupları (uyum ilişkisine göre oluşanlar)
5	Basit kelime grupları, isimli kelime grupları (sıralanma ve yönetim ilişkisine göre oluşanlar)
6	Basit kelime grupları, isimli kelime grupları (sıralanma ve yönetim ilişkisine göre oluşanlar)
7	Basit kelime grupları, fiilli kelime grupları (sıralanma ve yönetim ilişkisine göre oluşanlar).
8	Ara sınav
9	Birleşik (zincirleme) kelime grupları, üç ögeli kelime grupları
10	Üç ögeli isimli kelime grupları (isim+isim)+isim yapısında olanlar
11	Üç ögeli isimli kelime grupları (isim+isim)+isim yapısında olanlar
12	Çok ögeli kelime grupları
13	Çok ögeli kelime grupları
14	Kelime grubu çözümlemeleri

Ders İş Yükü	Çalışma Türü / Öğretim Metotları	Süresi (Saat)	Sayısı
Önceden planlanmış özel beceriler	Problem Çözme	3	4
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	6	2
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	3	3
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, durumları işleme, soru geliştirme, yorumlama, sunum	Sözlü	3	3
Ara Sınav 1		1	1
Final		1	1
Ders İş Yükü:		44	
AKTS (Ders İş Yükü / 25.5):		1,73	

Program Çıktıları	
1	Türk edebiyatı ve edebiyat tarihi, Türk lehçeleri-alfabeleri Türkiye Türkçesi, Osmanlı Türkçesi, Eski Anadolu Türkçesi ve yazlı (Eski ve Yeni Türk Edebiyatı) ve sözlü (anonim edebiyat, âşık edebiyatı, tekke tasavvuf edebiyatı) edebî geleneklerle ilgili ileri düzeyde, güncel teorik ve uygulamalı bilgilerine sahiptir.
2	Disiplinler arası bir farkındalıkla alanıyla ilgili akademik araştırmalar gerçekleştirir.
3	Türk Dili ve Edebiyatı Programında kullanılan ve güncel bilgileri içeren ders materyallerini, araştırma metotlarını, bilgi ve teorilerini; eğitim-öğretim, araştırma ve kamusal hizmet alanlarında uygular
4	Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık faaliyetlerin yürütülmesinde bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.
5	Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve becerileri sosyal/kültürel/ekonomik katma değeri olan düşünceye/yaklaşım/ürüne dönüştürülmesi hususunda sorumluluk alır.
6	Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.
7	Öğrenme gereksinimlerini belirleyerek öğrenme hedefleri doğrultusunda kendisinin ve sorumluluğu altındaki kişilerin performanslarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlar ve yönetir
8	Eğitimi boyunca edindiği bilgi ve becerilerle yaşam boyu öğrenmeye yönelik bir motivasyon ve tutum geliştirir.
9	Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.
10	Alan ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme, düşünceleri ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır
11	Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.
12	Alanıyla ilgili yaptığı araştırmalarda bilgi ve bilişim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanır.
13	Alan ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
14	Türk kültürü, dili ve edebiyatıyla ilgili güncel problemlere bireysel çalışmalarıyla veya bir ekibin üyesi olarak çözümler üretir ve ürettiği çözümleri alan uzmanlarla paylaşır.
15	Eleştirel düşünme, akademik yazım ve sunum konularında temel becerilere sahiptir

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Kelime grubu çözümlemesi yapabilir	4	4	3	3	3	4	3	3	3	4	2	2	4	4	4
Kelime gruplarının sentaktik ve semantik işlevlerini belirtebilir	4	4	3	3	3	4	3	3	3	4	2	2	4	4	4
Kelime grubu çözümlemesini metinler üzerinde uygulayıp sonuçlar çıkarabilir	4	4	3	3	3	4	3	3	3	4	2	2	4	4	4
Türkçenin kelime gruplarının birleşme yollarını öğrenir	4	4	3	3	3	4	3	3	3	4	2	2	4	4	4
Kelime gruplarının yapısını bilir	4	4	3	3	3	4	3	3	3	4	2	2	4	4	4
Ortalama Değer	4	4	3	3	3	4	3	3	3	4	2	2	4	4	4

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/409458>